

Den 9. maj 2000 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 21. februar 2000 af detentionen i Frederikssund. I rapporten anmodede jeg Politimesteren i Frederikssund og Justitsministeriet om udtalelser om nogle nærmede angivne forhold.

Jeg har modtaget udtalelser af 13. september 2000 fra Politimesteren i Frederikssund og af 3. oktober 2000 fra Justitsministeriet. Justitsministeriet har i det hele henvist til politimesterens udtalelse og har oplyst at udtalelsen ikke giver ministeriet anledning til overvejelser om ændring i de generelle forskrifter om detentionsanbringelse.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 1. Detentionslokalerne

Jeg henstillede i min rapport til politimesteren at udskifte glasset i indkigshullet ind til detentionslokale 1. Jeg bad politimesteren om at underrette mig når udskiftningen havde fundet sted.

Politimesteren i Frederikssund har oplyst at alle glas i indkigshullerne til detentionslokalerne er blevet skiftet.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I rapporten konstaterede jeg at der er tilkaldeknop i detentionslokalerne og kamera i loftet bagved en glasplade. Detentionslokalerne kan overvåges såvel visuelt som auditivt fra vagtstuen. Overvåg-

ningssystemet blev afprøvet under inspektionen. Lydovervågningen blev afprøvet for så vidt angår lokale 1. Det virkede efter hensigten. Videoovervågningssystemet blev afprøvet i alle fire lokaler. For så vidt angår detentionslokale 1, virkede systemet efter hensigten, men i de øvrige lokaler var billedet på skærmen i vagtstuen uklart.

Jeg bad politimesteren om at undersøge dette forhold nærmere og oplyse mig om eventuelle planer for reparation/justering af overvågningssystemet.

Politimesteren har oplyst at overvågningssystemet er justeret ved udskiftning af beskyttelsesglas for videokameraer.

Jeg går ud fra at dette betyder at udskiftningen af beskyttelsesglas har bevirket at billedet i vagtstuen ikke længere er uklart for nogen af lokalerne. Jeg foretager på denne baggrund ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 2.1.

I rapporten konstaterede jeg at det i ti sager ikke fremgik af det rapportmateriale som jeg havde modtaget, om den pågældende var beruset.

Jeg oplyste at jeg gik ud fra at de detentionsanbragte også i de tilfælde hvor det ikke fremgik af anholdelsesprotokollerne, havde været påvirket af alkohol.

Politimesteren har oplyst at der i Frederikssund politikreds er udfærdiget et notat, senest af 3. december 1999, hvori det endnu en gang slås fast at detentionen kun må benyttes til personer der er påvirket af alkohol.

Jeg tager politimesterens oplysninger herom til efterretning.

Ad punkt 2.2.

Det fremgår af § 9 i Rigspolitichefens kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 at den vagthavende, medmindre den tilbageholdte løslades, træffer foranstaltninger med henblik på lægeundersøgelse af den pågældende. Efter kundgørelsens § 10 foretages lægeundersøgelse på skadestue eller, hvis det under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt, ved tilkaldelse af lægevagt. Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkaldelse af eller undersøgelse ved læge.

I rapporten konstaterede jeg at der i otte ud af de 20 sager som jeg havde modtaget, var sket lægetilsyn senest 30 minutter efter at den tilbageholdte var fremstillet. I de øvrige sager varierede det tidsrum der forløb fra fremstillingen til lægens tilsyn, fra 32 minutter til en time og 15 minutter.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkaldelse af læge og undersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Jeg bad på denne baggrund politimesteren om en udtalelse om praksis vedrørende tilkaldelse af læge.

Politimesteren har oplyst at det er praksis og efter aftale at der altid tilkaldes læge til undersøgelse af den detentionsanbragte. Politimesteren har endvidere oplyst at i Frederikssund politikreds er tilkald af læge mindst belastende for såvel politiet som skadestuens beredskab.

Jeg går ud fra at der foranstaltes lægeundersøgelse på skadestue såfremt dette er mest hensigtsmæssigt, f.eks. fordi det er vanskeligt eller umuligt at få en læge til at tilse den detentionsanbragte inden for rimelig tid.

Jeg beder på baggrund af det ovenfor anførte om formålet med bestemmelserne om lægetilsyn politimesteren oplyse nærmere om baggrunden for at der i 12 sager forløb 32 minutter eller længere fra fremstillingen til lægens tilsyn.

Ad pkt. 2.3.

De sager som jeg havde modtaget, indeholdt ingen oplysninger om de tilbageholdtes oplysninger i Kriminalregistret. Det var således ikke muligt på det foreliggende grundlag at efterprøve om der har været indhentet oplysninger i overensstemmelse med kundgørelsens § 12, hvorefter der hurtigst muligt, og inden endelig anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i Kriminalregisteret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

Jeg bad politimesteren om at redegøre nærmere for praksis på dette område.

Politimesteren har oplyst følgende herom:

” ...

Når en person anholdes og indbringes til Frederikssund politi, vil der altid inden indbringelsen, såfremt generalia er til stede, via vagthavende ske en forespørgsel til Kriminalregisteret i henhold til kundgørelsen af hensyn til anholdtes eventuelle sygdomme, men også af hensyn til polititjenestemændenes sikkerhed.

På baggrund af ombudsmandens notat er der udfærdiget en ny anholdelsesseddel med rubrik til notat om forespørgsel i Kriminalregisteret.

...”

Jeg tager det oplyste til efterretning, og jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 2.4.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af den vagthavende. Ved visitationen skal der som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

Jeg konstaterede i rapporten at de skemaer der anvendes som anholdelsesprotokoller indeholder en rubrik til angivelse af hvem der har forestået visitationen, samt hvem der har fungeret som vidne(r). Skemaet indeholder desuden rubrikker til angivelse af hvilke effekter der eventuelt måtte være fundet på den tilbageholdte ("Kontanter", "Ur", "Smykker", "Mobiltelefon" og "Andet", samt "Narkotika", "Koster" og "Andet"). Skemaet indeholder endelig en rubrik til kvittering for udleverede effekter/kontanter.

I rapporten konstaterede jeg videre at der var sket visitation i alle sagerne. I 17 af sagerne var det anført at visitationen er gennemført under tilstedeværelse af et eller to vidner. Jeg oplyste at jeg gik ud fra at vidnerne alene overværer visitationen uden egentligt at deltage i den. I de tre sidste tilfælde var det alene anført hvem der havde forestået visitationen, mens det ikke fremgik om der havde været nogen vidner.

Jeg bad politimesteren om en udtalelse herom.

I forbindelse med inspektionen blev det oplyst at visitation forud for detentionsanbringelse ofte sker således at den tilbageholdte selv tømmer og krænger sine lommer ud. Dette skyldes at der kan forekomme stofmisbrugere mellem de tilbageholdte som kan have kanyler eller andet i lommerne der kan være til fare for personalet.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster har jeg udtalt at jeg – da formålet med visitation forud for hensættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade – går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at foretage en egentlig visitation (i form af beføling af den "indre" beklædning), og at det således

ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg har også udtalt at jeg herefter forstår sondringen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen, og den der visiteres.

Jeg bad tillige politimesteren om at redegøre nærmere for praksis med hensyn til visitationer.

Politimesteren har oplyst at der umiddelbart efter at den anholdte er indbragt til politistationen, vil ske en fremstilling for den vagthavende, der således overværer den endelig visitation. De på anholdelsessedlen opførte vidner er de personer der foretager den endelige visitation, og som efterfølgende er vidner til at de effekter som fratages den anholdte, bliver noteret på anholdelsessedlen. I Frederikssund politikreds skal den endelige visitation gennemføres af en person med kønsfællesskab med den der bliver visiteret. Såfremt dette undtagelsesvis ikke er muligt, vil man i så fald afstå fra den endelige visitation.

Jeg tager det oplyste til efterretning. Jeg bemærker dog på baggrund af politimesterens redegørelse at rapporternes udseende er egnet til at skabe forvirring om hvem der fungerer som vidner, og hvem der forestår visitationen. Jeg har dog ikke fundet tilstrækkeligt grundlag til at foretage videre vedrørende spørgsmålet.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen. Jeg konstaterede i rapporten at der i de fleste sager hvor der blev fundet effekter på den tilbageholdte, var kvitteret herfor. I fire sager havde den tilbageholdte imidlertid ikke kvitteret for udlevering af effekterne. I yderligere to sager vedrørende var der kvitteret for udlevering af effekterne på trods af at der ikke var noteret fund af effekter på den tilbageholdte.

Jeg bad politimesteren om en udtalelse om de nævnte sager hvor der således ikke var overensstemmelse mellem notater om fund af effekter og kvittering herfor.

Politimesteren har oplyst at når en anholdt løslades, får den pågældende udleveret de effekter der er frataget ham, og at vedkommende skal kvittere herfor. Det hænder at den pågældende ikke ønsker at kvittere. At der i enkelte tilfælde foreligger en kvittering selvom der på anholdelsessedlen ikke er noteret at der er frataget effekter, er en fejl som politimesteren beklager. De vagthavende er i forbindelse med ombudsmandens rapport gjort bekendt med at alle effekter der fratages den anholdte, skal noteres på anholdelsessedlen.

Jeg er enig i at det er beklageligt at der i de to sager ikke var gjort notat om de effekter som var frataget de detentionsanbragte. Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 2.5.

I rapporten konstaterede jeg at der i et tilfælde ifølge notaterne i protokollen var foretaget tilsyn i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4 (mindst en gang hver halve time).

I de øvrige 18 sager som indebar detentionsanbringelse, var intervallerne mellem anbringelsen og det første tilsyn, mellem to tilsyn eller mellem det sidste tilsyn og løsladelsen i et eller flere tilfælde længere end en halv time. I rapporten konstaterede jeg at i alt 59 sådanne intervaller i de 18 sager var længere end en halv time. I de fleste tilfælde var der dog tale om overskridelser på under 10 minutter.

Jeg udtalte at jeg fandt det meget beklageligt at tilsyn i de 18 tilfælde ikke var ført eller noteret i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4 og 5. Jeg bad politimesteren om at redegøre for praksis for tilsyn efter kundgørelsens § 17.

Politimesteren har oplyst at der i Frederikssund politikreds ikke er dispenseret fra kundgørelsens bestemmelser i § 17 om tilsyn, og at det på baggrund af ombudsmandens rapport endnu en gang er indskærpet over for de vagthavende at det er de vagthavendes ansvar at kundgørelsen følges.

Jeg går ud fra at dette betyder at kundgørelsens krav om tilsyn fremover vil blive overholdt. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 2.6.

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af anholdelsesprotokollen.

Jeg bemærkede i rapporten at skemaet til anholdelsesrapporten i seks tilfælde ikke indeholdt en rubrik til at anføre løsladelsestidspunkt i modsætning til de øvrige 14 tilfælde. Der var ikke anført et løsladelsestidspunkt i de nævnte seks rapporter.

Jeg henstillede til politimesteren alene at anvende skemaer som indeholder en sådan rubrik.

Politimesteren har oplyst at der på baggrund af ombudsmandens rapport er udarbejdet en ny anholdelsesseddel med rettelse af de mangler som rapporten henviser til, herunder angivelse af løsladelsestidspunktet.

Jeg foretager på det foreliggende grundlag ikke yderligere vedrørende dette punkt. Jeg beder dog politimesteren om at fremsende et eksemplar af den nye anholdelsesseddel.

Ad pkt. 2.7.

Efter § 19 i kundgørelsen skal den tilbageholdte inden vedkommende forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Rigspolitichefen har udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitichefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Jeg udtalte i rapporten at jeg fandt det meget beklageligt at politimesteren gennem i hvert fald et år ikke havde været i besiddelse af skriftligt vejledningsmateriale om alkoholafvænning. Jeg udtalte i øvrigt at jeg gik ud fra at Rigspolitichefens vejledning kan fremskaffes fra Rigspolitichefen. Jeg

udtalte at jeg således fandt det yderligere beklageligt at politimesteren ikke i videre omfang end det har været tilfældet, havde udfoldet bestræbelser på at fremskaffe Rigspolitichefens vejledning.

Jeg udtalte endvidere at udgangspunktet efter kundgørelsens § 19 er at der skal ske en vejledning i alle tilfælde når den pågældende forlader politistationen. Særlige forhold kan imidlertid gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her bl.a. til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den pågældende udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.

Jeg bad politimesteren om at oplyse mig om hvilken praksis der efter inspektionen nu følges med hensyn til iagttagelse af kundgørelsens § 19.

Politimesteren har meget beklaget at Frederikssund politi ikke i den ovenfor angivne periode har været i besiddelse af vejledningen og dermed ikke har udleveret den som kundgørelsen foreskriver. Politimesteren har oplyst at vejledningerne nu er fremskaffet, og at de bliver udleveret.

Jeg går ud fra at dette betyder at vejledningen bliver udleveret i overensstemmelse med kundgørelsen og efter ovenstående retningslinier. Jeg foretager på dette grundlag ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 3. Opfølgning

Jeg beder om at Politimesteren i Frederikssund fremsender de ovenfor nævnte oplysninger og den nye anholdelsessedel til mig gennem Justitsministeriet.

Ad pkt. 4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Frederikssund, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen